

Zadeva C-561/07

Komisija Evropskih skupnosti proti Italijanski republiki

„Neizpolnitev obveznosti države – Direktiva 2001/23/ES – Prenos podjetja – Ohranjanje pravic delavcev – Nacionalna zakonodaja, ki predvideva neuporabo v primeru prenosa podjetja ‚v težavah“

Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 11. junija 2009 . . . . . I - 4963

Povzetek sodbe

1. *Socialna politika – Približevanje zakonodaj – Prenos podjetij – Ohranjanje pravic delavcev – Direktiva 2001/23*
(Direktiva Sveta 2001/23, člen 3(1), (3) in (4))
2. *Socialna politika – Približevanje zakonodaj – Prenos podjetij – Ohranjanje pravic delavcev – Direktiva 2001/23*
(Direktiva Sveta 2001/23, člen 4(1))
3. *Socialna politika – Približevanje zakonodaj – Prenos podjetij – Ohranjanje pravic delavcev – Direktiva 2001/23*
(Direktiva Sveta 2001/23, člen 5(2)(a))

4. *Socialna politika – Približevanje zakonodaj – Prenos podjetij – Ohranjanje pravic delavcev – Direktiva 2001/23*

(Direktiva Sveta 2001/23, člen 3(3), (4) in 5(3))

1. Člen 3(4) Direktive 2001/23 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov določa izjemo od uporabe odstavkov 1 in 3, v skladu s katero je pridobitelj zavezan ohraniti pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi ali iz delovnega razmerja, kot tudi s kolektivnim sporazumom dogovorjene delovne pogoje, do dneva prenehanja veljavnosti ali izteka tega kolektivnega sporazuma ali do dneva uveljavitve ali začetka uporabljanja drugega kolektivnega sporazuma, v obdobju najmanj enega leta.

na podlagi dodatnega zavarovanja, ki so izrecno našteje v členu 3(4)(a) Direktive 2001/23, izvzete iz obveznosti prenosa pravic delavca.

Dalje, države članice morajo v skladu s členom 3(4)(b) Direktive 2001/23 – tudi če uporabijo to izjemo – sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi zavarujejo interese delavcev v zvezi s pravicami do starostnih dajatev in dajatev preživelim družinskim članom na podlagi dodatnega zavarovanja iz pododstavka (a) iste določbe.

(Glej točke od 29 do 32.)

Ta izjema se nanaša na pravice delavcev v zvezi s starostnimi, invalidskimi ali družinskimi dajatvami na podlagi dodatnega zavarovanja v podjetju ali na medpodjetniški ravni, ki obstajajo zunaj okvirov obveznega socialnega zavarovanja. Pri tem je treba to izjemo – ob upoštevanju splošnega cilja zaščite pravic delavcev ob prenosu podjetja, ki se uresničuje na podlagi navedene direktive – razlagati ozko. Iz tega izhaja, da so lahko le dajatve

2. Zato ugotovitev, da je podjetje v težavah v smislu nacionalne zakonodaje, ne more nujno in sistematično predstavljati ekonomskega, tehničnega ali organizacijskega razloga za kadrovske spremembe v smislu člena 4(1) Direktive 2001/23 o približevanju zakonodaje držav članic

v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov. Poleg tega se lahko razlogi, ki upravičujejo odpuščanje, v skladu z zadevnimi italijanskimi določbami uporabijo le v specifičnih primerih podjetja v težavah. Zato ugotovitev, da je podjetje v težavah, ne more nujno in sistematično predstavljati ekonomskega, tehničnega ali organizacijskega razloga za kadrovske spremembe v smislu člena 4(1) te direktive.

prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov, ki jo je nasledila Direktiva 2001/23, uporabi ob prenosu podjetja, ki je predmet postopka ugotavljanja obstoja težav, je Sodišče je navedlo, da je namen tega postopka spodbujati ohranitev dejavnosti podjetja z vidika poznejšega prevzema, da ne predvideva sodnega nadzora niti ukrepa upravljanja premoženja podjetja in da ne predvideva odloga plačila. Poleg tega se pristojni nacionalni organ omejuje na ugotovitev, da je podjetje v težavah, ta ugotovitev pa zadevnemu podjetju omogoča, da začasno uveljavlja, da sklad za izredne prejemke za brezposelnost prevzame odgovornost za izplačila vsem ali nekaterim delavcem.

(Glej točko 36.)

3. Člen 5(2)(a) Direktive 2001/23 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov državam članicam omogoča, da pod določenimi pogoji ob prenosu podjetja ne uporabijo nekaterih jamstev iz členov 3 in 4 te direktive, če se je začel postopek plačilne nesposobnosti in je pod nadzorom pristojnega organa oblasti.

Iz tega izhaja, da ob upoštevanju teh vidikov ni mogoče trditi, da postopek ugotavljanja obstoja težav uresničuje cilj, ki ustreza postopku plačilne nesposobnosti v skladu s členom 5(2)(a) Direktive 2001/23, niti da je pod nadzorom pristojnega organa oblasti v smislu tega člena. Zato niso izpolnjeni pogoji iz te določbe v postopku ugotavljanja obstoja težav.

V postopku za predhodno odločanje o vprašanju, ali se Direktiva 77/187 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru

(Glej točke od 38 do 40.)

4. Člen 5(3) Direktive 2001/23 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov države članice pooblašča, da predvidijo možnost spremembe pogojev za zaposlitev delavcev, da bi bil ob resnih gospodarskih težavah zagotovljen nadaljnji obstoj podjetja in s tem ohranjena delovna mesta, ne da bi bile zato delavcem kratene pravice, zagotovljene na podlagi členov 3 in 4 Direktive 2001/23. Sprememba delovnih pogojev na podlagi člena 5(3) Direktive 2001/23 ne more biti posebno odstopanje od jamstev iz člena 3(3) te direktive, ki za najmanj eno leto po prenosu zagotavlja ohranitev delovnih pogojev, dogovorjenih s kolektivnim sporazumom. Pravila Direk-

tive 2001/23 je treba šteti za obvezujoča v smislu, da odstopanje od njih na način, zaradi katerega bi bili delavci v slabšem položaju, ni dovoljeno, pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa veljavnega kolektivnega sporazuma, pa se v celoti prenesejo na pridobitelja na podlagi samega dejstva prenosa. Iz tega izhaja, da sprememba delovnih pogojev, ki je dovoljena na podlagi člena 5(3) Direktive 2001/23, predpostavlja, da je bil prenos pravic delavcev na pridobitelja že opravljen.

(Glej točki 44 in 46.)